І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь...
Т. Шевченко

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250
(212) 227-5251

РІК LXXXII. Ч. 115. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК ВІВТОРОК, 17-го ЧЕРВНЯ 1975 ЦЕНТІВ 20 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK TUESDAY, JUNE 17, 1975 No. 115. VOL. LXXXII.

МИТРОПОЛИТ МСТИСЛАВ ПОСВЯТИВ НОВУ ЦЕРКВУ У МЕЙПЛВУДІ

Нова українська церква в Мейплвуді

Мейплвуд, Н. Дж. — Перша українська православна парафія в ЗСА відзначала якраз у 57-річчя свого існування радісну подію — урочисте посвячення своєї новозбудовної церкви. Урочистості почалися ранком в неділю 15 червня з прибуттям до церкви Митрополита Української Православної Церкви в ЗСА Владики Мстислава, якого зустрічали чисельно зібрані члени парафії і гості під проводом пароха о. Івана Наконечного. Митрополит Владика Мстислав в сослуженні оо. Ф. Шпаченка, Ф. Істочина та І. Наконечного і протодиякона В. Поліщука довершив посвячення церковного будинку та відслужив Архиєрейську св. Літургію. На Богослуженні були присутні представники багатьох громадських організацій, а також делегації осередків СУМА та ОДУМ з Нюарку-Ірвінгтону зі своїми організаційними прапорами.

По закінченні церковних відправ заходами парафії був влаштований бенкет, на який прибуло близько 400 осіб — парафіян, гостей і представників церковних та громадських організацій. Бенкет відкрила голова Організаційного комітету пані Марія Гой, а хор відспівав молитву. Дальше ведення бенкету перебрав проф. Євген Федоренко, який по закінченні обіду представив гостей почесного стола, серед яких був Митрополит Владика Мстислав та посадник міста Мейплвуду Роберт Ґресмір.

Голова Церковного Комітету Віктор Корейко, вітаючи зібраних остей, розповів коротко про досить складну історію парафії Святого Вознесіння, заснованої в 1918 році, яка не тільки була першою з українських православних парафій в ЗСА, але якийсь час була осідком першого митрополита цієї Церкви Блаженнішого Іоана Теодоровича, подбавши про його приїзд до ЗСА. Тут також відбувся перший Собор Української Православної Церкви в ЗСА. Початково парафія приміщувалася в Нюарку, але з огляду на змінені умови в цьому місті вона мусіла перенестися до Ірвінґтону, щоб врешті побудувати нову церкву у сусідньому Мейплвуді. Тепло вітав присутніх від міського управління Мейплвуду посадник Роберт Ґресмір, підкреслюючи у своєму слові, що міська управа й інші жителі міста та він особисто належно „доцінюють ролю мешканців українського походження". Він згадав при тому вже закріплену у Мейплвуді традицію відзначування Дня Української Незалежности та про українські успіхи у зв'язку з фестивалями у Ґарден Стейт Артс Центрі, на яких він був сам присутній. Від імени Відділу Українського Конґресового Комітету Америки в Нюарку та об'єднаних в ньому українських організацій промовляв заступник голови Управи Відділу д-р М. Сосновський, який підкреслив розвиток українського церковного життя за межами України у той час, коли в Україні окупант руйнує наші церкви, не дозволяє на плекання національних і релігійних традицій, обрядів і самої віри. З привітальним словом вис-

(Закінчення на стор. 3-ій)

АРБА приділила фонди на відзначення 200-річчя Американської Незалежности

Вашінгтон. — Адміністрація 200-річчя Американської Незалежности (АРБА) в своєму інформаційному листку з 6-го червня, повідомила, що того дня 27 неприбуткових організацій одержали 280,575 долярів у т.зв. „мечінґ ґрентс", тобто дорівняльних фондів на покриття видатків на програми чи проєкти для відзначення 200-річчя Американської Незалежности, які мають крайове чи міжнародне значення, або можуть стати прикладами для інших місцевих проєктів в різних частинах країни. АРБА також повідомила, що 22-го травня 29 інших неприбуткових організацій одержали 623,978 долярів у дорівняльних фондах на їхні проєкти. Таким чином, АРБА через свої стейтові та територіяльні Комісії вже видала 904,553 долярів на дорівняльні фонди для 56 неприбуткових організацій, а може видати ще додаткових 95,400 долярів.

Як відомо, всі неприбуткові організації, які хотіли одержати дорівняльні фонди, вислали 562 аплікації, а згаданих до 15-го квітня 1975-го року. АРБА інформує, що наплили 562 аплікації, а згаданих 56 були оцінені такими, які заслуговують на ці дорівнюючи фонди. Тепер буде вирішено котрі із 506 неприбуткових організацій, які внесли аплікації перед речинцем, ще одержать фонди із 95,400 долярів, якими ще диспонує АРБА. Остаточне рішення западе десь в половині липня ц.р. Всі проєкти і програми неприбуткових організацій мусіли підпадати під одну із тем відзначування 200-річчя, а саме, „Спадщинність '76", „Фестиваль ЗСА" і „Обрії '76", і тоді могли надіятись, що одержать від стейтових чи територіяльних Комісій таку саму суму грошей, яку вложили в свій проєкт чи програму.

Між проєктами і програмами, які 6-го червня одержали дорівняльні фонди, були проєкти кількох індіянських племен, які дістали по 10,000 долярів на створення музеїв їхньої культури, на покриття коштів їхніх фестивалів, на побудову пам'ятників тощо. Місто Ню Орлінс одержало 7,500 долярів на „Фестиваль Франції і Луізіяни"; Джон Ф. Кеннеді Центер у Вашінґтоні дістав 10,000 долярів на програми американської музики; Крайова Рада Неґритянських Жінок одержала 20,000 долярів на зорганізування музею про організації американських неґритянок.

Президент Форд хвалить добровільчу армію ЗСА

Форт Беннінґ, Джорджія. — Точно 200 років після формального створення американської армії президент Форд у суботу, 14 червня, хвалив теперішню добровільчу армію, заявляючи, що вона тепер краща і сильніша ніжколинебудь раніше. Він сказав, що не сповнилися побоювання тих осіб, які твердили, що із закінченням примусової військової служби армія стане неефективною, бо будуть зголошуватися тільки добровільці „гіршої якости". Натомість — сказав Президент — показалося, що до армії зголошуються краще освічені й більш кваліфіковані молоді чоловіки і жінки. Він заявив, що для ЗСА така сильна армія тепер конечно потрібна, щоб вдержати військовий баланс у світі, запевнити мир і не дозволити, щоб Америка стала другорядною мілітарною потугою. Президент підкреслив, що американська армія завжди була добровільчою, крім в часі таких криз, як Громадянська війна, Перша і Друга світові війни, Корейська та В'єтнамська війни. Як відомо, примусове покликання до військової служби закінчилося ще за президентури Ричарда Ніксона і від тоді армія перетворилася в добровільчу. У суботу, 14 червня президент Форд прибув до Форт Беннінґу, щоб не тільки відзначити 200-річчя американської армії, створеної Другим Континентальним Конґресом майже рік перед проголошенням Незалежности, а також, щоб відзначити День Прапора. Президент був присутній на параді, яка вображувала історію американських збройних сил, а опісля приглядався військовим вправам.

В УКРАЇНІ ВІДЗНАЧЕНО 36 МАТЕРЕЙ

Київ. — „Радянська Україна" з 3 червня інформує, що Верховна Рада СССР указом з 20 травня присвоїла звання „Мати - героїня" з врученням відповідного ордену і грамоти матерям, які народили і виховали десять і більше дітей. Згідно з цим повідомленням, „почесного звання удостоєні 36 багатодітних матерів, що проживають в Українській ССР".

ПРЕДСТАВНИКИ УВУ ВІДБУЛИ НАРАДИ З БАВАРСЬКИМ МІНІСТРОМ ОСВІТИ

Мюнхен (УВУ). — Баварський міністер освіти проф. д-р Ганс Маєр запросив представників Українського Вільного Університету на 28 травня 1975 р. на конференцію в справах достосовання УВУ до вимог баварського високошкільного закону. До розмов запрошено Управу Товариства Прихильників УВУ, як установи, що несе правну відповідальність за УВУ. До речі, члени Управи цього Товариства займають також відповідальні пости в Сенаті (проф. д-р В. Янів — голова Товариства і ректор, проф. д-р Г. Васькович — заст. голови Т-ва і про-декан Філософічного Факультету, мґр В. Дідович — секретар Т-ва і секретар УВУ). Як правні дорадники прийшли на розмову проф. д-р З. Соколюк (про-ректор) і проф. д-р Г. О. Гори (декан факультету правничих та суспільно-економічних наук). З боку Міністерства, крім міністра, було трьох високих урядовців: міністеріяльний диригент д-р А. Ройтер та два міністеріяльних радників: Г. Кіссліnґ (керівник відділу для справ високих шкіл та наукових установ) і д-р К. Вайнінґер (безпосередній референт для УВУ). Вже цей факт вказує на серйозність розмови.

Основним предметом розмови було офіціяльне повідомлення про дозвіл на ведення аґенд УВУ в дотеперішніх розмірах і дотеперішніми правами, коли ще нема рішення в справі нововизнання. В проміжку мають бути зроблені в обопільному порозумінні необхідні заходи, щоб УВУ, як заслужену установу, яка здобула собі завдяки 30-літній діяльності на баварському терені право громадянства у Німеччині, утримати, тобто щоб сповнити в якнайкоротшому часі всі передумови нового баварського високошкільного закону. Зокрема треба подумати, щоб була для УВУ запевнена відповідна фінансова база, яка дозволила б УВУ плянувати діяльність на далеку мету.

У зв'язку із тим ректор поінформував про заходи створити окрему Фундацію і про вислідн своєї останньої поїздки до ЗСА з наміром розгорнути акцію для збірання мільйонового фонду, подаючи деякі деталі про створення Проводу фундації та про низку опірних збіркових пунктів у 25 місцевостях ЗСА, Канади, Австралії та Англії. У зв'язку із розмовою у міністерстві Управа Товариства Прихильників УВУ опрацює відповідні інструкції для провадження акції, що є передумовою утримання нашої найстаршої наукової установи в екзилі, — єдиного екзильного університету у світі, що проіснував 54 роки, здобуваючи собі загальне признання міжнародних кіл.

Прихильна децизія Міністерства завдячується незаперечно позитивній оцінці педагогічно-наукової праці УВУ з боку німецьких наукових кол: німецьких вчених у Науковій Раді Дому Української Науки, Сенатської комісії німецького мюнхенського Університету Людвика-Максиміліяна для сходознавства, і самого ректора цього ж університету проф. д-ра Н. Льобковіча. Не менше позитивно заважила на рішення міністерства українська прилюдна опінія, висловлена у листах і в пресі. Зокрема допомога на купно дому Його Блаженства, активна підтримка починів УВУ з боку Митрополита

(Закінчення на стор. 3-ій)

Письменник-дисидент В. Войнович опублікував відкритий лист до шефа КҐБ

Москва. — Тут інформують про поширений самвидавним порядком відкритий лист письменника-дисидента Владимира Войновича до шефа совєтської політичної поліції КҐБ Юрія В. Андропова, датований 30 травня цього року. В. Войнович розказує у своєму довшому листі про те, що його 4-го травня викликано до КҐБ, де з ним мали розмову два співробітники Андропова Петров і Захаров. Співробітники КҐБ намагалися спершу письменника підкупити, а відтак залякати, погрожуючи йому „нещасливим випадком", заявляючи, що тепер КҐБ вже не таке, як було колись, що воно „змінилося", що „ми вже не такі". Друга розмова письменника з співробітниками КҐБ відбулася 11 травня, але вона також не принесла поліції бажаних успіхів. Його намовляли змінити погляди і одночасно каґебісти розказали йому для „ілюстрації" про загибель художника Пошкова, який, мовляв, випадково загинув.

У своєму листі В. Войнович пише, що йому хотілося б дожити старости, „в окруженні внуків і у свідомості, що ти зробив все, що міг". Але, пише він, „деяких російських письменників вбивали і в ранньому віці, на 37-му і навіть на 27 році життя. Вбивство також не зла оцінка письменницької праці... Я не боюся погроз, Юрію Владимировичу, мене пімстить солдат Чонкін... Цей відкритий лист я спрямовую не тільки до Вав, я звертаюся до письменників Генриха Белла, Гюнтера Ґрасса, Артура Мюллера, Курта Воннеґута, Єжена Йонеску, Ґґра Емануеля, Солженіцина, Максимова, Некрасова, до співбратів з міжнародного ПЕН-клюбу, до організації Міжнародна Амнестія, до сенатора Джексона, до свого адвоката Леонарда Шретера, до нашої суспільности, до всіх людей доброї волі з закликом підняти голос у моїй обороні і ще раз в обороні всіх інакшемислячих в нашій країні".

На кінець листа, повний текст якого був передрукований російською мовою у „Новому Русском Слові" з 14 червня, В. Войнович просить „західні радіостанції передати його повністю, щоб наш народ знав, хто і як охороняє його безпеку. Коли ж якогось чоловіка виклличуть до КҐБ і скажуть, що вони вже не такі, то хай він їм не вірить".

В. Н. Войнович друкував свої твори в журналі „Новий мір", а за кордоном його повісті були передруковані в журналі „Грані" та видані у в-ві „ІМКА-Прес" в Парижі. Зокрема відомий його „роман-анекдота у п'яти частинах", виданий під заголовком „Життя і незвичайні пригоди вояка Івана Чонкіна".

ВІДБУДУТЬСЯ ЗБОРИ ВИДАВНИЦТВА „ЧЕРВОНА КАЛИНА"

Ню Йорк. — В середу 18 червня ц.р. о год. 5:30 по полудні, тут відбуватимуться Загальні Збори членів українського кооперативного В-ва „Червона Калина". На порядку нарад звітування за 1974 рік і справа підготовки 25-річчя відновленого на терені Америки, відомого і заслуженого своїми публікаціями, Видавництва.

СКВУ І СФУЖО УСТІЙНИЛИ УЧАСТЬ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕЛЕҐАЦІЇ В ЖІНОЧІЙ КОНФЕРЕНЦІЇ ОН У МЕХІКО

Торонто (СКВУ). — У висліді наради представників Президії Секретаріяту СКВУ, Управи СФУЖО і Комісії Прав Людини СКВУ в дні 2-го червня 1975 р. устійнено домовлення відносно участи української делеґації в Конференції ООН у Мехіко з нагоди Міжнародного Року Жінки:

1) Всі учасниці й учасники конференції повинні ввійти в склад одної української делеґації.

2) Провід делеґації устійнено в такому складі: Андрій Семотюк (представник СКВУ), Олена Процюк (СФУЖО), Марія Бек (СФУЖО).

3) Українська делеґація робитиме заходи, щоб конференція ООН розглянула меморіял у справі переслідуваних українських жінок-політв'язнів, який буде переданий конференції від імени СКВУ, СФУЖО і Комісії Прав Людини СКВУ. Для найкращого зовнішнього ефекту українська делеґація повинна вручити лиш цей один меморіял.

4) Українська делеґація візьме участь й праці паралельної конференції „Трибуна"; цю акцію координуватиме п-і Олена Процюк.

5) В часі конференції будуть намагання влаштувати маніфестацію, яку плянує і за яку відповідає п-і М. Бек.

6) В часі конференції діятиме інформаційне бюро делеґації під проводом А. Семотюка.

7) Всі українські учасники конференції повинні збирати підписи серед приявних делеґатів на петиції в обороні українських жінок-політв'язнів в СССР.

Президія СКВУ вислала листа до всіх відомих їй українських учасників та учасниць конференції, інформуючи їх про згадані рішення та прохаючи їх увійти в контакт з адв. Андрієм Семотюком та п-і Оленою Процюк негайно після свого прибуття до Мехіко. (Пан Семотюк замешкає в готелі Сан Франсіско, при вул. Люїс Моя ч. 11 від 14 червня ц.р.) До листа долучено теж проєкт згаданого меморандуму та петиції в обороні українських жінок-політв'язнів в СССР. Меморандум насвітлює надуживання людських прав совєтським режимом і зокрема його переслідування та ув'язнення українських жінок, та звертається до всіх делеґатів на Конференцію Міжнародного Року Жінки внести і підтримати резолюцію, яка вимагала б від уряду СССР звільнення українських та інших жінок-політв'язнів.

За останніми відомостями більше як 15 українок та українців, членів складових організацій СКВУ, вибираються на конференцію у Мехіко. Майже ніхто з них не зможе взяти участи у головній конференції, яка є зарезервована для офіційних делеґатів держав-членів ООН та обсерваторів з-поміж т.зв. „недержавних аґенцій, які мають консультативний статус при ООН" (на жаль, жадна зарепрезентована українська установа із вільного світу такого статусу не має). У головній конференції візьмуть участь теж запрошені обсерватори (за словами окремої резолюції Загальної Асамблеї ООН) „визвольних рухів визначених країнами Організації Африканської Єдности" та Арабського бльоку.

Представники українських установ світу матимуть доступ до паралельної конференції, т. зв. „Трибуни", в якій офіційного статусу при ООН не потрібно.

Українка на Конґресі Світового Руху Матерів у Мантоні

У днях 11 до 16 травня ц. р. відбувся у Мантоні на французькій Рів'єрі Міжнародний Конґрес Світового Руху Матерів (М. М. М.) і Світова Федерація Українських Жіночих Організацій (СФУЖО) вислала туди, як свою представницю, п-і Марію Митрович, голову Союзу Українок Франції. Темою Конґресу була виховна проблематика, яку опрацьовували видатні фахові сили. Вислухавши ці доповіді, Марія Митрович працювала в двох комісіях Конґресу. Одна з тих комісій п. н. „Зміни й експерименти" дала їй нагоду згадати про дітей в'язнів, в яких засуджені батько й мати. При тому розказала про наших жінок - в'язнів, що є матерями. У другій комісії, створеній з її ініціятиви, обговорено виховні труднощі дітей еміґрантів. У дискусіях і розмовах із учасниками вдалось п-і Марії Митрович здобути приятелів, які охоче підписували петицію у справі амнестії ув'язнених у Совєтському Союзі українок.

Українські жіночі організації Ню Йорку і околиці відзначать Міжнародний День Жінки

Ню Йорк. — В загальних рамках відзначування 200-річчя Американської Незалежности і 100-річчя українського поселення в ЗСА 21 вересня цього року в Ню Йорку, з ініціятиви українських жіночих організацій Метрополітального Ню Йорку, буде відзначено тут також Міжнародний День Жінки з окремим вшануванням переслідуваної української жінки в Совєтському Союзі. З рамени жіночих організацій на всенародній маніфестації в Ню Йорку 21 вересня виступлять зі словом від імени СФУЖО відома громадська діячка з Детройту Маруся Бек та голова Комісії прав людини СФУЖО мґр Уляна Целевич з Чікаґо. Ця форма і дата відзначування Міжнародного Дня Жінки з належним вшануванням переслідуваних українських жінок в СССР узгіднена з керівництвом СФУЖО та Президією СКВУ. Заплянована маніфестація відбудеться перед будинком Об'єднаних Націй в Ню Йорку.

ДРУГИЙ ЛІТНІЙ СЕМІНАР УВАН

Гантер, Н.Й. — Від 11-15 серпня ц.р. тут у пенсіоні „Карпатія" відбудеться Другий Літній Семінар Української Вільної Академії Наук. В програмі Семінара доповіді виголосять: проф. Богдан Бацюрків (Отавський університет) „Церква між націоналізмом і комунізмом — політичний і соціологічний огляд"; проф. Ася Гумецька (Мічиґенський університет) „Течії в сучасній українській культурі — література, кіно, мистецтво". Зголошення приймає д-р О. Третяк, 741 Н. 25-та вулиця, Філядельфія, Пан. 19130.

Марта Шаран у змаганнях за звання „Міс Америка 1975"

Сиракюзи (М.Л.). — Марта Шаран, 18-літня студентка музики на Сиракюзькому університеті, була обрана 3 травня ц.р. на кралю (Міс) Сиракюз і околиці на 1975 рік і вже 12-го липня ц.р. буде змагатися в Олян Н.Й., за титул Міс Нюйоркського стейту. Останні змагання за звання Міс Америка 1975 відбудуться осінню ц.р. в Атлантик Ситі, Н.Дж. В 1974-му році Марта Шаран була обрана на Джуніор Міс Онандаґа повіту і опісля здобула друге місце в змаганнях за Джуніор Міс Нюйоркського стейту, про що своєчасно „Свобода" інформувала.

Марта Шаран є відмінною студенткою, належить до Пласту і час-від-часу проводить пластовим хором. Виступала також на різних українських імпрезах і концертах як піяністка. Вона, як і родина є членами 39-го Відділу УНС у Сиракюзах.

Марта Шаран

Талан, інтеліґенція і врода є головними вимогами в змаганні за звання Міс Америки. Всіми цими прикметами визначається Марта Шаран.

Померла Оксана Косач-Шимановська, молодша сестра Лесі Українки

Прага. — Тут померла 7 червня на 93 році життя Оксана Петрівна Косач-Шимановська, молодша сестра поетеси Лесі Українки — інформує сестра покійної, пані Ізидора Косач-Борисова. Народжена 10 червня 1882 року у Колодяжному на Волині, Оксана Петрович була четвертою дитиною Петра Антоновича Косача та його дружини Ольги Петрівної, письменниці відомої під іменем Олена Пчілка. Оксана Петрівна закінчила гімназію в Києві, училася на вищих жіночих курсах у Петербурзі, а пізніше у Політехнічному Інституті і одночасно в Консерваторії у Льєжі, Бельгія. Була одружена з двоюрідним братом Антоном Шимановським, який до революції був активним членом Соціял-революційної партії. Обоє виїхали за кордон ще до революції 1917 року. Під час Першої світової війни Оксана Петрівна працювала у Міжнародному Червоному Хресті у Берні, Швайцарія. Пізніше вона переїхала до Праги, де і жила до остаточного дня свого життя. Заробляла перекладами і педагогічною працею. Зокрема викладала французьку мову в Українській Господарській Академії у Подєбрадах.

Останні роки, як на свій вік, була дуже бадьорою, поки вкінці 1972 року не зламала ногу, що підірвало її здоров'я і вона була прикута до свого помешкання. До дня смерти на 93 році життя зберегла ясний розум. Останній, власноручно писаний лист її до сестри Ізидори Косач-Борисової, датований 5 травня цього року. Мала одну дочку Оксану, яка тепер живе у Швайцарії.

СВОБОДА SVOBODA
український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n. Inc., 30 Montgomery St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Передплата: на рік — $24.00, на пів року — $12.50, на 3 місяці — $6.50. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. За зміст оголошень Редакція не відповідає.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Дивилися, але не бачили

Підсовєтська преса чим раз частіше друкує тепер становища і вислови американських політичних і профспілкових діячів, які, на запрошення совєтських офіційних чинників, чи таки без цього запрошення, відвідували в останньому часі Совєтський Союз і мали нагоду, як це вони кажуть, „особисто переконатися" про тамошні „зміни". Недавно „Свобода" інформувала про відвідини в СССР 8-ох американських губернаторів, яких, до речі, прийняв на приватній авдієнції голова Президії Верховної Ради СССР М. В. Підгорний та інші високопоставлені чиновники московського уряду. В цьому ж повідомленні була мова й про оцінку ситуації в Совєтському Союзі головою Федерації губернаторів ЗСА К. Ремптоном, який, згідно з інформацією „Радянської України", бачив в СССР „багато позитивного", а головно переконався „у прагненні совєтського народу і совєтських керівників до миру і дружби".

Тиждень пізніше друга україномовна газета в УССР, „Сільські Вісті" з 4-го червня ц. р., помістила повідомлення кореспондента ТАСС з Ню Йорку, в якому говориться про профспілкового діяча ЗСА Г. Бріджеса, голову профспілки портових вантажників і робітників корабельних складів, який на сторінках профспілкової газети „Діспетчер" поділився враженнями про свою недавню поїздку в Совєтський Союз, що її він відбув на запрошення Всесоюзної Центральної Ради Професійних Спілок СССР. І знову ж захоплені вислови й похвали на адресу СССР основані виключно на поверхових спостереженнях, або на безосновних ілюзіях. Г. Бріджес каже, що „Совєтський Союз добився дуже великих успіхів у різних галузях життя і його народи вільні від тих багатьох тривог, які переживаємо ми. Робота там, — говорить Бріджес, — шукає людину, а не навпаки, як у З'єдинених Стейтах Америки". Совєтський робітник, мовляв, не розуміє, що таке інфляція, бо її немає і не може бути в СССР. Піддержуючи всіляко теперішню політику детанту, Бріджес, як і його попередник губернатор Ремптон, наголошує „прагнення совєтських людей до миру" і їхню рішучість не допустити до вибуху нової війни.

Всі друковані „спостереження" і вислови американських політичних, профспілкових та інших діячів, які дивилися, але не бачили справжньої совєтської дійсности, можуть у багатьох осіб на Заході, неознайомлених з правдивою ситуацією в СССР, викликати суміш вражень і роздумувань, чи бува, дійсно, не змінилось усе на краще у Совєтському Союзі.

Московські окозамилювачі вже зуміли декого на Заході задурманити міражем „вічного миру", а самі інтенсивно готуються до війни, доказом чого є гонитва в озброєнні головно термоядерною зброєю і далекосяжними ракетами. Нам треба на кожному кроці спростовувати цю непоінформованість американців, аж до часу, коли на Заході не наступить цілковите протверезіння щодо совєтської дійсности.

Конґрес не вив'язується

Минулого тижня Палата Репрезентантів дуже послабила енергетичний законопроєкт Комісії заходів і засобів, усунувши з нього найголовніші пропозиції, які мали на меті зменшити вживання нафтових продуктів і заощаджувати пальне в загальному. Хоча конгресмени у вівторок, 10 червня, проголосували встановити квоту на імпорт нафти, то проголосована квота була багато вища від тієї, яку пропонувала Комісія заходів і засобів. У середу Палата відкинула дві пропозиції щодо підвишки федерального податку на бензину: одну, яка пропонувала, щоб ця підвишка виносила 23 центи на кожний гальон бензини, що мало б зменшити вживання цього нафтового продукту, та другу, яка пропонувала 3-центову підвишку, фонди з якої були б призначені на розбудову нових джерел енергії. А у четвер, 12 червня, Палата Репрезентантів відкинула пропозицію із законопроєкту, яка рекомендувала встановити максимальний 7-відсотковий податок на автомобілі, які вживали б багато бензини.

Усуваючи всі ці пропозиції із законопроєкту Комісії заходів і засобів, Палата Репрезентантів в дійсності зробила цей законопроєкт майже неефективним щодо його спроможности розв'язати енергетичну проблему країни. Це не значить, що законопроєкт у його первісному вигляді був досконалий, але він був єдиним конкретним альтернативним пляном до пляну президента Форда, з яким більшість законодавців не погоджується. Сенат ще взагалі не виготовив свого власного законопроєкту в цій справі: Послаблення Комісії заходів і засобів Палатою Репрезентантів, як також дотеперішня недіяльність Сенату в ділянці енергії, дають всі підстави, твердити, що Конґрес не вив'язується із свого обов'язку. А на початку цього року лідери демократичних більшостей в обох Палатах Конґресу часто заявляли, що Конґрес, а не Білий Дім розв'яже енергетичну проблему країни і то в найскорішому часі. Ці твердження не сповнилися. Конґрес за 5 місяців не зумів схвалити власного ефективного енергетичного законопроєкту і є всі познаки, що більшість демократичних законодавців продовжуватимуть відкидати пропозиції президента Форда щодо цієї дуже важливої справи. Значить, в той час, коли існує можливість, що члени Організації країн-експортерів нафти можуть підвищити свої ціни на 30 відсотків, на що були натяки на недавніх нарадах цієї організації в африканській країні Габон, Америка не має конкретної енергетичної програми ні політики. Без програми зощадження нафтових продуктів і зменшення вживання пального взагалі, ЗСА можуть стати ще більш залежними від країн-продуцентів нафти та будуть змушені платити ще вищі ціни за імпортовану нафту.

Конґрес повинен послухати добрих порад голови Комісії заходів і засобів Палати Репрезентантів, демократичного конґресмена Ела Ульмана з Орегону і почати співпрацювати з Білим Домом щодо розв'язки енергетичної проблеми. Добро країни вимагає такої співпраці, а не дотеперішніх конфронтацій коштом населення.

І. Вовгук

ПІСЛЯ В'ЄТНАМСЬКОЇ ВІЙНИ

I

Довготривала в'єтнамська війна, в якій американські збройні сили в Південному В'єтнамі стримували комуністичну інвазію в Південносхідній Азії, скінчилася перемогою Північного В'єтнаму. Відома річ, що перемогу здобуто завдяки військово - політичній підтримці і всебічній економічній допомозі двох комуністичних імперій: СССР і КНР, збройні сили яких у самій війні участи не брали.

Концепція американських політичних архітектів про ведення оборонної війни від комуністичної агресії без перемоги над агресором зазнала катастрофальної поразки, послабивши політичні впливи ЗСА не лише в цьому просторі, а й у цілому світі.

Переможці захопили велику кількість американської військової амуніції, військово - технічних матеріялів. За обчисленням фахівців вартість здобутих трофеїв виносить біля п'яти мільярдів долярів. А крім того ганойський комуністичний уряд заволодів численними технічними спорудами, розбудованими і побудованими портами, летунськими майданами — всім, що розбудував уряд ЗСА з американським розмахом за довгої війни на терені Південного В'єтнаму за стратегією безпереможної війни.

Дивна була концепція стримування в цьому районі, як і стратегія в і й ни. Обороняючи Південносхідню Азію від комунізму у війні на терені Південного В'єтнаму, політичні архітекти ЗСА вели її так, щоб не осягнути військової перемоги над ворогом, і остерігались військової конфронтації з ворогуючими між собою імперіяльними потугами, які довгі роки є у великій напрузі між собою.

Перемогу у в'єтнамській війні здобуто не завдяки „непереможній силі комунізму", як то барабанить московська преса, обволікаючи населення новими мітами марксо - л е н інської ідеології, а вона була підготована помилковими заложенням оборонної стратегії.

Ведучи війну так, щоб не осягнути військової перемоги, — хоч маючи всі можливості для того, — американська політика багато „робила назворот". Військовими діями керували політичні архітекти з Вашінгтону, а вирішальні впливи на суспільно - політичне життя з Південному В'єтнамі, яке формували за зразками американського демократичного життя, мали військовики.

Чимало допомогли перемозі Північного В'єтнаму американські миротворці. В час паризьких переговорів, влітку 1972 р., американські суспільно - політичні діячі, включно з членами Конгресу, ускладнили своїми ділами становище ЗСА. Ганяючись за голосами виборців, деякі законодавці літали на зустріч з комуністичними діячами Північного В'єтнаму. Все те робилося, мов би для звільнення полонених американців, а в дійсності допомагало Північному В'єтнамові здобути перемогу.

Так ведена оборона від комунізму на терені країни з закоріненими традиціями і глибокою національною культурою дуже часто обертається у війну з в'єтнамським націоналізмом, поділеної раніше надвоє єдиної нації, на якому була розбудована стратегія Північного В'єтнаму разом з партизанськими с и л ами Південного.

Вони поставили чіткі завдання у війні: звільнити поділену надвоє чужими п о л і т и ч н и м и м і р никами, націю від чужинецьких сил, зліквідувати великі соціяльні контрасти в соціяльному житті країни, обіцяючи наділити в'єтнамського селянина землею і встановити справедливий лад.

Підопічний південно-в'єтнамський уряд Сайгону не спромігся не тільки розв'язати соціяльні проблеми, а навіть злагідни їх. Тому партизанська тактика, застосована Ганоєм у війні, знаходила підтримку в сільського населення.

*

В перемозі перекреслено неприродний поділ нації по 17-ій паралелі, і після загоєння завданих війною ран, в Індокитаї постане сильна комуністична формою держава з в'єтнамським національним змістом.

А що ж виграють в здобутій перемозі дві комуністичні потуги: КНР і СССР? Відповідаючи на подібне питання при зустрічі з журналістами, секретар оборони ЗСА Дж. Шлесінджер заявив, що крім Ганою в комуністичній перемозі в Індокитаї можливо виграла Москва. Китай виграв мало, бо на його південносхідньому кордоні постає сильна мілітарна держава, тісніше пов'язана з СССР, як з КНР.

Комуністична перемога в Індокитаї витворює складну ситуацію в цьому районі, в якому посилиться конфронтація між двома комуністичними потугами — КНР і СССР, збільшуючи дотеперішню геополітичну напругу між ними.

Щодо московських осягів у здобутій перемозі, то вони вельми проблематичні, бо потребуватимуть великого економічного вкладу.

(Продовження буде)

Василь І. Гришко

ЧАС НА ПЕРЕГЛЯД І ЧАС НА ЗМІНИ

(Порядком дискусії)

6

3. Не конфронтація з силами ворога, а використання його слабостей і паралельних сил змагання проти нього на даному етапі

Наш ворог — російський імперіялізм у комуністичному ідеологічному оформленні. Конкретним же носієм цього імперіялізму є не цілий російський народ, а диктаторська кліка різнонаціональної компартії СССР, що використовує російські шовіністичні тенденції і сили в своїх цілях. А сам же СССР — це псевдо - „союзна" державно - політична форма, якою оформлено в категоріях комуністичної ідеології різнонаціональну але централізовану, імперію під тоталітарною владою партійно - диктаторської кліки.

Такий наш ворог, і в такій його природі закладені як елементи його сили, так і елементи його слабости. Сила нашого ворога — це сила диктатури, сила терору, сила військово- поліційної та організаційно - технічної переваги тоталітарної влади над неорганізованими народами, суспільними групами й людьми взагалі. Та крім того, його сила також в умінні маневрувати, використовуючи суперечності різних частин і цілих народів в інтересах тоталітарної влади. Проте, хоч як це не парадоксально, ті ж таки елементи, що складають силу нашого ворога, криють у собі й елементи його слабости.

Річ бо в тому, що всі елементи його сили основані передусім на насильстві, яке з різних причин, але однаково нестерпне для більшости всіх народів СССР, включно з російським народом, і навіть для більшости всіх суспільних груп і прошарків в СССР, включно з такими, як і певна частина партійної інтеліґенції тощо.

Це, отже, створює масове незадоволення й потенційні сили опору тоталітарній владі з боку також тієї частини мас різнонаціонального, в тому й російського, суспільства в СССР, які в прямій конфронтації українських національно - активних сил з цілістю суспільно-політичної системи будуть у більшості, звичайно з різних причин, проти чи в кожному разі не на стороні української справи.

А тим часом ці ж самі різнонаціональні, в тому й російські, проти-тоталітарні сили можуть об'єктивно діяти в тому ж самому напрямі, що й українські національні сили; і саме у наявності такої можливости полягає та слаба сторона переважаючих сил нашого ворога, яку можна використати проти нього в нашому нерівному змаганні з ним. І для цього вже й нині існують об'єктивні підстави. Ці підстави полягають зокрема в тому, що за самою своєю фальшиво - ідеологічною природою насильство тоталітарної влади в СССР мусить виступати назовні під маскою протилежних його суті понять офіційної пропаґандивної брехні. Власне, все зовнішнє оформлення соціяльно- і національно - політичної системи СССР фальшиве, тому й усе в ній фальшиво - двоїсте: тоталітарна диктатура оформлена як „радянська конституційна демократія", централізована імперія — як союз радянських суверенних республік; терористична сваволя над безправними масами — як зразок громадянських прав і свобод тощо.

У цій фальшивій двоїстості постійне джерело внутрішньої суперечности системи в СССР, суперечности між формою й змістом, між словом і ділом, між фіктивним і фактичним станом речей. І в цьому ж — те головне слабе місце нашого ворога, відповідне й послідовне використання якого відкриває можливість загального, для переважної більшости всіх народів СССР і різних суспільних груп у них, шляху фактично спільного, хоч і неорганізованого в щось єдине, а лише паралельного один до одного, змагання за спільні для них на даному етапі інтереси, не зважаючи на різниці їхніх остаточних цілей.

Идеться, власне, про спільну для всіх народів і груп (та й просто людей) в СССР, найприроднішу для них та найпростішу, ідею обернення с у перечности між формою і змістом усього суспільно - політичного життя в СССР на протилежний бік, а саме: через перетворення форми із засобу прикриття владою невідповідного народам і людині змісту панівної системи на засіб викриття справжньої суті змісту та змагання за відповідність змісту формі.

Конкретно ж це означає змагання передусім за реалізацію всіх формально „існуючих" в СССР конституційних прав і свобод громадянських і національних, отже, — за реалізацію радянської конституційної демократії; за реалізацію союзних взаємин національних республік СССР, отже — за реалізацію їхніх суверенних прав, включно з правом на вихід із СССР; за реалізацію взагалі всього того, що на словах, у писаних законах і в офіційній пропаґанді в СССР вважається за існуюче.

4. Рух за демократизацію СССР та змагання за українізацію і суверенізацію Української ССР, як шлях боротьби за національне існування в умовах подолання власної національної слабости

Власне тому, що всі формальні конституційні права й свободи в їх пропаґандно підсиленому представленні вважаються в СССР за існуючі, а, за вкоріненим в побут ритуалом, усі в СССР мають у це вірити чи принаймні вдавати, що вірять, то з цього цілком логічно й природно мусіла зродитися й така формула конкретного змагання за ці права й свободи в СССР, як от: перетворення своїх формальних прав і свобод у фактичні шляхом практичного вживання їх самим у дії, як засобу передусім захисту своїх конкретних інтересів у кожному конкретному випадку порушення цих прав, а також і як засобу тиску на владу та змушування її трактувати ці права серйозно, як існуючі справді, а не лише на словах.

(Продовження буде)

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION

Фотокопія (поменшена) автової наліпки УНСоюзу із жовтими написами на синьому тлі. Наліпки можна одержати безкоштовно в секретарів Відділів або в Головній Канцелярії УНСоюзу.

ЧИ ПОТРІБНІ НАЛІПКИ

З великим зацікавленням я прочитав „голос читача" М. Яременка п. з. „Наліпки", надрукований у „Свободі" з 4-го червня ц. р. і в якій автор подав дуже багато корисних і цікавих моментів із свого власного досвіду.

Вповні погоджуюсь з п. Яременком, що такі наліпки повинні бути виготовлені у наших кольорах з тризубом і з чітким написом „Україна" і розповсюджені серед нашої громади не тільки в ЗСА, але також в інших країнах українського поселення. До цього розповсюдження наліпок повинні включитися усі українські організації.

Яку пропаґандивну вартість мають такі наліпки, говорять наведені п. Яременком приклади. До наведених автором прикладів хочу додати ще один із власного досвіду. Коли в 1973-74 роках Головний Уряд Українського Народного Союзу випустив наліпки на авта з написом „Ukrainian National Association", я, причепивши наліпку до авта, таки того самого дня зустрінувся з багатьма запитами сусідів і знайомих: що це означає, чка це організація, яка її ціль, з якої нагоди випущені наліпки і т. д. Прийшлося вияснювати і розповідати історію нашого УНСоюзу, а вона довга, цікава і тісно пов'язана з українською громадою в цій країні і з Україною взагалі. Наліпки матимуть велике мобілізуюче значення і тому пропоную, щоб такі наліпки (не конечно старого взірця) були виготовлені Головним Урядом УНС і розіслані усім Відділам для розповсюдження серед громади. За допомогою цих наліпок можна буде ширити правду про Україну і про Український Народний Союз. Але берімося до цієї справи негайно, бо час працює не в нашу користь.

А. Вовк,
секр. 6-го Відд. УНС
Гейстінґс, Н. И.

У СПРАВІ ДОТАЦІЇ

В передовиці „Треба пробувати" („Свобода", ч. 86) одобрено заходи Відділу СУА в Ютиці, Централі СУА в Ню Йорку та Українського Оперного Ансамблю в Ню Йорку, що у висліді виєднали від Мистецької Ради нюйоркського стейту дотації на українські культурні цілі. Вкінці заохочується українські організації у всіх містах і стейтах старатися за дотації від американських стейтових і міських установ, як це роблять інші етнічні групи.

Одначе для історії нашої еміґрації в Америці годиться занотувати, що ініціятиву до цієї безсумніву корисної для нас акції перший дав о. Теодор Баган, парох УПЦ у Трой, Н. И., у 1970 р. теперішній Владика Константин у Чікаго. Він основував у своїй парафії св. о. Миколая Гурток Любителів Мистецтва, що мав улаштовувати культурні імпрези, спроваджувати мистецькі ансамблі й мистців слова, пісні й музики. Адміністратор цього Гуртка, інж. Михайло Герець, від 1970 р. виєднав 9,600 дол. дотацій від Мистецької Ради нюйоркського стейту й Товариства американських письменників на виступи у Трой й Олбані українських театрів з Ню Йорку, Філядельфії й Торонта, на два концерти Капелі Бандуристів Гр. Китастого, хори: „Думка" з Ню Йорку, „Прометей" і „Діброва" з Торонта, 4 літературні вечори, — разом понад 15 високомистецьких імпрез, що без видатних дотацій не могли б відбутися. І щойно за прикладом Трой та за порадами і вказівками інж. М. Гереця пішли згадані вище наші наші організації. Виглядає, як куріоз, що деякі наші організації й культурні діячі не хотіли вірити в можливість одержати від американських установ дотації на наші культурні цілі, і досі відмовляються від ц ь о г о джерела допомоги, що уможливлює спроваджувати наші великі мистецькі об'єднання, навіть і до малих наших осередків.

В ім'я правди і для історії варт пригадати й уточнити щасливу ініціятиву й добрі поради для інших наших організацій діячів Гуртка Любителів Мистецтва у Трой, що довели до пожвавлення українського культурно г о життя в нюйоркському стейті. Це позитивний вклад і добрий приклад для всіх наших осередків.

Іван Дурбак
Трой, Н. И.

Роман Рахманний

НАШ СПІЛЬНИЙ ДЕРЖАВНИЦЬКИЙ ДОРОГОВКАЗ

4

„Ми уважаємо себе ні морально, ні ідейно нерозбитими..." — писав він і пояснював, що самопожертва ніколи не пропадає з рахунку нації.

„Шлях звільнення кожної нації густо кропиться кров'ю. Нашої так само. Кров'ю чужою і своєю. Ворожою і рідною... Тепло її все теплим буде в душі нації, все відограватиме ролю непокоючого, тривожного ферменту, що нагадує про нескінчене і кличе на продовження розпочатого".

Якщо тоді свої люди недоцінювали незламного духа тієї людини, то ворог розумів її прекрасно. Ось чому в Москві тоді вирішено знищити фізично Симона Петлюру. І 25 травня 1926 року наємник Кремля підступним пострілом убив Симона Петлюру, головного отамана і президента новочасної української держави, голову її екзильного уряду.

Той ворожий удар міг стати смертоносним ударом для керівного прошарку тогочасного українського суспільства. Українська людина стала тоді перед ще однією пробою. І віра Симона Петлюри у стійкість українця витравдалася. Його діло продовжував його близький співробітник, кол. комендант Корпусу Січових Стрільців, полковник Євген Коновалець. Той корпус був у роки 1918-1920 головною силою, на якій ґрунтувалася нова і слабка структура української держави.

Головним вкладом полк. Є. Коновальця у той час було те, що він зумів зберегти від анархії і розвинути цю стабільну військову одиницю і при її допомозі дозволити урядові перетривати найтяжчі кризи військового і політичного характеру.

Однак ще важливішим його вкладом у скарбницю державницьких зусиль української нації було утворення Організації Українських Націоналістів, як збройно-політичного руху. Без того руху, з його безкомпромісною програмою боротьби, українська нація напевно перетворилася б знову в етнографічну масу зі шлунковими та фолкльорними аспіраціями. А тоді, звичайно, не могла б постати Українська Повстанська Армія; тоді не розвинулися б нові політичні форми опору Москві на українських землях під час і після Другої світової війни.

А це означало б, що українська нація зникла б із карти політичних націй світу. Ось що загрожувало українському народові саме в епосі між двома світовими війнами, коли діяв полк. Коновалець. Це була доба формування двох ворожих таборів держав, тоталітарного і демократичного. В обох таборах були смертельні вороги української державности. Вони всілякo заглушували навіть дрібні вісті про прагнення українців відновити своє володіння на своїй території. Однак завдяки діяльності полк. Євгена Коновальця українське питання весь час виринало на поверхню міжнародних вод та зганяло сон з очей діячів у Москві, у Варшаві та в інших ворожих Україні столицях.

Саме тому, як і у випадку головного отамана Симона Петлюри, головний ворог України, Кремль, вирішив виконати ще один удар по ще одній керівній українській голові.

23-го травня 1938 року на вулиці голландського міста Ротердаму бомба незвичайно великої розривної сили, що її агент Кремля, мабуть при співпраці з Берліном, вручив полк. Коновальцеві, фізично розірвала того єдиного тоді українського провідника. Водночас ця бомба струснула основами поверсальської Европи і немов гуркіт прихованого вулкану сповістила наближення світового землетрусу. Готовилась велика війна за оволодіння Україною, тому на „шляху походів вікових" мусіла впасти ще одна українська голова. Ворожим керівникам здавалося, що обезголовлену націю можна буде легше опановувати, ділити і знищувати.

Так, життєписи обох цих українських діячів-державників, яких досягла злочинна рука ворога, нам добре відомі. Ми сьогодні сходимося разом не для того, щоб наново вивчати або нагадувати забуті деталі їхнього ідейного і трудолюбиво г о життя.

Ні! Ми сходимося всюди численною громадою для того, щоб спільно — нашими думками, нашими словами, нашими почуттями і практичними постановами у роковини їхньої смерти — збудувати моральну „стіну плачу" української нації, моральну стіну української історичної пам'яти, стіну своєї державницької г о р д о с т и. Стіну, до якої думками міг би підійти кожен український нащадок у кожній країні світу. Підійти і принаймні думками та своїми почуттями діткнутися того незримого знаку реальної української держави.

Голови цих двох діячів-державників — Головного Отамана Симона Петлюри і полковника Євгена Коновальця — є сучасними наріжними каменями тієї стіни... Але ні на мить не забудьмо того, що ця стіна дуже довга і висока . . . І наші предки, і навіть уже ми самі „вмурували" в ту стіну голови багатьох керівних осіб української нації.

Згадайте от хоча б короля Юрія Другого — останнього володаря суверенної Галицько-Волинської Держави, яку сьогодні далі промовчують чужинецькі історики. Король Юрій згинув від отрути змовників-бояр, але за їхніми плечима таївся був майстер тієї змови — польський король Казимир Великий. Убивство короля Юрія Другого розплутало над нашою країною понад сороклітню війну з тим західнім наїзником. І треба було аж триста років, щоб нація відродилася і видала із себе Хмельницького Богдана, з його новим українським державним законом, що ґрунтувався на силі козацького війська.

(Продовження буде)

В роковини смерти Симона Петлюри

В день смерти Національного Героя Симона Петлюри, в неділю 25-го травня ц. р., у вечірніх годинах в українській православній церкві Святого Вознесення в Мейплвуді, настоятель церкви о. Іван Наконечний та священик церкви св. Покрови з Кліфтону, о. М. Вареник відправили панахиду по голові Директорії і Головному Отаману Військ Української Народної Республіки св. п. Симеоні Петлюрі в 49-ту річницю його трагічної смерти.

На Панахиді були представники різних організацій міста Нюарку — Ірвінгтону — Мейплвуду та околиць, як рівнож на неї прибув один з видатних осіб українських визвольних змагань, колишній співпрацівник в уряді Симона Петлюри 96-літній прим'р-міністр Української Народної Республіки проф. Борис Миколайович Мартос.

Після Панахиди, о. Іван Наконечний звернувся до проф. Б. Мартоса, та пригадавши його заслуги й подякувавши йому за його патріотичну працю для добра України, побажав йому якнайміцнішого здоров'я.

Церковний хор під дириґентурою П. Шкварка проспівав проф. Борису Мартосу многоліття; йому минулого вівтірка сповнилось 96 років життя.

Пізніше всі учасники зайшли до церковної залі, в якій відбулася Академія присвячена смерти Симона Петлюрі. На стіні висів великий портрет, великого полковника Симона Петлюри обрамований синьо-жовтою стрічкою.

Програму академії відкрив голова Т-ва прихильників УНР на терені Нюарку — Ірвінгтон К. Степовий. Привітавши настоятелів церкви, о. І. Наконечного, о. М. Вареника, прим'єр-міністра проф. Бориса Мартоса, вояків і старшин українських армій, молодь, представників організацій та приявних він у своєму слові сказав, що всі, починаючи від трагічної смерти Симона Петлюри, пізніше Евгена Коновальця, Степана Бандери — Героїв Базару і Крут своє життя віддали за ті самі ідеали — за виборення своєї, Вільної, Незалежної і Самостійної Української Держави та попросив вшанувати їхню пам'ять хвилиною мовчанки. Потім він згадав відважних і нескорених Валентина Мороза, Л. Плюща, С. Караванського, Ю. Шухевича, І. Геля, жінок: С. Шабатуру, К. Зарицьку, Ніну Строкату, Надію Світличну та інших, які в тяжких умовах совєтської дійсности борються і не здаються.

Відкриття це зроблено на тлі хорового ансамблю „Горлиця", який опісля відспівав: „Молитву за Україну", яку глядачі вислухали стоячи.

Святочне слово виголосив проф. Ратґерського університету, Е. Федоренко. Його доповідь була всестороньє опрацьована, та викликала в глядачів зацікавлення.

Відтак група студенток коледжу: Галина Слинько, Валентина Приходько і Ольга Степова відтворили монтаж під заголовком: „Невмирущість ідеї", який підготовила п-і Л. Приходько, і в якому вона рівнож брала участь. Вірш „Симон Петлюра" прочитав автор Г. Проскурня, а вірш „В 49-ту річницю" продеклямувала студентка О. Федоренко, авторства поета М. Матули. З черги виступило тріо бандуристів в складі: Володимира Васькова, Петра Шкварка та Михайла Гнатишина, які проспівали три пісні.

На закінчиння, жіночий ансамбль „Горлиця", що є при Т-ві прихильників УНР Нюарку-Ірвінгтоні Н. Дж. під керівництвом дир. Василя О. Пташинського та піяністки В. Приходько відспівав чотири пісні.

Українським національним гимном закінчено програму Академії.

Академію влаштовано з ініціятиви Т-ва прихильників УНР і підготовлено за співучастю церкви Святого Вознесення.

К. Степовий

78-ий Відділ СУА у Вашінґтоні, взяв участь в відзначуванні Америки

В днях 2 до 4-го травня ц. р. відбувся в Арлінґтоні, Вірджінія, Народний Фестиваль і Базар Північної Вірджінії в якім тутешній 78-ий Відділ Союзу Українок Америки вже втретє взяв участь. Цей в дійсності Міжнародний Фестиваль, спонзорований Департаментом для Справ Довкілля Північної Вірджінії та різними публічними і приватними організаціями, має на меті плекання народних культурних надбань і традицій. Зокрема через заохоту до участи в народньому виробництві, драмі, музиці й танках. В цім році фестиваль признано офіційно частиною відзначення 200-річчя Американської Незалежности в Північній Вірджінії.

Приблизно 30.000 відвідувачів перейшло через руханкову залю величини футбольного грища в Томас Джеферсон Комюніті Сентер. Тут примістилося коло 70 мистецьких та харчових кіосків тридцяти різних національностей. Величезний базар під закритим небом аж мінився від барвистих експонатів; тисячі відвідувачів плили безперервним струменем попри столики. Можна було побачити виливання свічок, ткання ірляндського твіду, тесання, стругання яблукових голівок для ляльок, прикраси з видуваного скла, солом'яні іграшки, оріґамі, тощо.

В центрі базару була маленька сцена на поодинокі розвагові виступи; довкола неї крісла і столики дали приміщення на відпочинок і теж тим що хотіли попробувати дещо цікавого чи екзотичного із харчевих кіосків.

Завдяки співпраці членок Відділу з організаторами фестивалю, а особливо голови М. Терлецької та М. Слоневської і Л. Білоус, український мистецький кіоск мав дуже догідне положення близько входу на залю. Перед столиками ввесь час збиралися цікаві, оглядаючи вишивки, кераміку, різьбу, слідкуючи пильно за вишиванням і писанням писанок дівчаток Л. Демчишин, Т. Терлецької та М. Яросевич зодягнених у народні строї.

Здається, що українська писанка викликає найбільше подиву притягаючи своєю майже чародійною технікою і символікою орнаменту. Так, телевізійна станція число 7, в неділю 4-го травня, під час вечірніх новинок, показала Т. Терлецьку при писанках: з інших етнічних груп виріжнили тільки ірляндців. Льокальна газета „Арлінґтон Джорнал" 8-го травня помістила велику кольорову знимку тієї ж дівчини при писанці.

В окремій авдиторії під час трьох днів фестивалю відбувалися театральні представлення і струнні, вокальні й танкові програми. Тут в п'ятницю, 2-го травня, публіка дуже прихильно зустріла виступи Вашінґтонського вокального ансамблю „Намисто", членами якого є пані: С. Круль, О. Лев, Ю. Ломацька, Г. Максимюк, В. Пилипець і У. Сось; пан П. Круль — керівник, О. і Л. Курилас — ґітаровий акомпаньямент; і теж танцювальну гру Л. Рапавої в складі: Х. Зенюк, К. Сокіл, І. та М. Яросевич. В українській програмі були три народні пісні, „Перелаз", „Рута", „Водограй" і танок „Чоботи".

При харчовім кіоску, який зорганізували пані Б. Гелета і М. Демчишин, відомі вже з попередніх фестивалів, українські страви розходилися швидко. Хоча працьовиті Союзянки приготовили велику кількість їжі, в неділю по полудні вже все було розпродане. Цікавими були часті зауваги покупців: „Моя мама, або бабуня це варила"; старші люди і молодші, можливо, що деякі навіть несвідомі того, що в околиці проживає багато українців.

Підсумовуючи участь 78-го Відділу СУА в цій імпрезі бачимо багато позитивного: це надзвичайно добра нагода обзнайомити довкілля хоча з маленькою частиною преґарного українського народного мистецтва, української пісні й танків; молодь і дітвора має змогу знайти своє місце серед різнородної мозаїки інших національностей.

Тому що підготова до участи у фестивалі вимагала багато зусилля почуваємося до обов'язку подати, в додатку до вищезгаданих пань, ще призвіща тих, які своїм часом і працею причинилися до спільного успіху, тобто пані; Базарко, Біґун, І. Вітковицька, Волинець, М. Гаврилюк, Галушинська, Громоцька, Гавдяк, Ґріффо, Данкевич, Дячук, Залуцька, Захарченко, Калин, Канда, Кебузинська, Колко, Кормелюк, Кульчицька, Курилас, Лев, Лис, Луцька, Маєвська, Малиновська, Новосівська, Остапенко, Процінська, Рондяк, М. Рибак, Сербин, Скасків, М. Ставнича, Сьокало, Шарко, Яремович і Яросевич.

Х. Пацлавська

Пам'яті генерала Олександра Удовиченка

Активний учасник Української Визвольної в і й ни 1917-1921 рр. заслужений і широковідомий Генерального Штабу генерал - полковник Олександер Удовиченко народився 20-го лютого 1887 р. в Харкові.

По скінченні Військової школи та Академічних Курсів Генерального Штабу генерал О. Удовиченко займав різні відповідальні пости в Російській Армії.

У р. 1917 Головний Отаман Симон Петлюра призначив генерала Удовиченка начальником Штабу Гайдамацького Слобідського Коша, який вславився в боях за київський арсенал. У р. 1918 генерал Удовиченко був в Генеральному Штабі. У р. 1919 генерала Удовиченка призначено командиром 3 стр. Дивізії, яка під його визначним командуванням одержала від Головної Команди назву „Залізна" після тяжких і завзятих боїв під Вапняркою.

У 1920 генерал Удовиченко після виздоровлення від тифу знову переймає командування кількох бойових частин і після переможних боїв під Могилевим, Ямполем, Дивізія відновлює свою бойову славу і їй привертається назва „3-тя стр. "Залізна Дивізія".

Залізну Дивізію в складі цілої Армії УНР інтерновано в Польщі. На еміґрації генерала Удовиченка призначається генеральним інспектором, а пізніше і військовим міністром, відновленого на еміґрації Уряду УНР. У 1948 році після реформування ДЦ УНР генерала Удовиченка обрано віцепрезидентом в екзилі.

Дуже несприятливі кліматичні умовини життя в Калішському Таборі змушують генерала Удовиченка до переїзду до Франції, де він працював як звичайний робітник. Проте він далі брав участь у військових організаціях і між іншими в р. 1954, видав спогади п. н. „Україна у війні за державність". Пізніше генерал Удовиченко написав спогади п. н. „Третя Залізна Дивізія" — Матеріяли до історії Війська Української Народної Республіки рік 1919. Ці матеріяли упорядкував і підготовив до друку генерал - поручник О. Вишнівський. (В-во „Червона Калина" Ню Йорк 1971 рік).

Останні роки свого життя генерал Удовиченко тяжко хворів і помер 19-го квітня. Поховано Покійного в Майнтеноні, в дальшій околиці Парижу, при чисельній участі камбатантів і приятелів. Складено вінки від Митрополита Мстислава, генерала Шандрука і генерала Крата.

31-го травня в 40-ий день смерти св. п. генерала Удовиченка під Пам'ятником Борцям за волю України на цвинтарі в Бавнд Бруку відправлено урочисту панахиду. Відтак відбулася скромна трапеза. Присутні звернули увагу, що на панахиді й трапезі не було представників братньої УГА, хоча в 1919 і 1920 рр. великі формації УГА належали оперативно до 3-ої Залізної Дивізії (Правої Групи Дійової Армії УНР).

П. Шандрук

Українська внутрішня політична ситуація була темою доповіді д-ра А. Фіґоля

Ірвінгтон, Нюарк. — Колишній голова Виконного Органу Української Національної Ради, а тепер керівник Секретаріяту Конґресу Української Вільної Політичної Думки (КУВПД) д-р Атанас Фіґоль з'ясовував тут на публічному зібранні в суботу 14 червня ситуацію на українському партійно - політичному відтинку, пропонуючи одночасно деякі конкретні розв'язки консолідації українських політичних сил. Доповідь д-ра А. Фіґоля складалася з чотирьох частин і включала огляд українських партійних відносин упродовж минулого чвертьстоліття, аналізу сучасного стану, накреслення перспектив на майбутнє, враховуючи актуальну ситуацію, а також коротку інформацію про діяльність Конґрес Української Вільної Політичної Думки і заплановану на осінь 1976 року в Торонті сесію Конґресу, на якій мало б наступити „організаційне завершення" діючих в його системі політично - партійних чинників.

Коли йдеться про сучасну ситуацію на відтинку українського політичного сектора, то — за словами А. Фіґоля — вона розвивається по лінії своєрідної поляризації на дві протилежні частини — „демократичну" і „тоталітарну". Виразниками першої частини, чи одного українського політичного полюсу, є партії, які співпрацюють в КУВПД (ОУН (з), УРДП, УНДО), а другої — деперішній, зменшений сектор УНРади на чолі з президентом М. Лівицьким, ОУН (р) та УСГД. За словами доповідача, нез'ясовану досі позицію займає ОУН (м), розділившися на дві підгрупі, з яких одна хотіла б співпрацювати з КУВПД, а друга з „тоталітарним" бльоком, який викристалізувався у висліді переговорів між М. Лівицьким та Я. Стецьком та після сьомої сесії УНРади. Розвиток політичний у майбутньому йтиме, — говорив д-р А. Фіґоль, — по лінії дальшої кристалізації цих полюсів, з яких — на його думку — потенційно набагато сильнішим є полюс демократичний, але він ще не зорганізований і не виявляє належної ініціятиви. Коли ж мається на увазі „політичну інтеґрацію" української діяспори, то її можна мислити тільки в площині інтеґрації окремих „полюсів", а в першій мірі „демократичного полюсу", який тільки може бути справді реальною силою в українському житті, бо його ідеї перегукуються з ідеями речників українського опору в умовах совєтського поневолення.

Над доповіддю д-ра А. Фіґоля розвинулася жива дискусія, ставлено ряд питань, на які доповідач широко відповідав. Багато дискутантів критично висловилися про подану оцінку ситуації на відтинку українського політичного сектора, а зокрема щодо з'ясованих ним перспектив на майбутнє. Підкреслювано, що не йдеться про інтеґрацію частини політичтичного сектора як такого, а всієї української діяспори, врахосуючи цілком змінені умови, які заіснували на її відтинку, і до яких не можна вже підходити з критеріями 40-их, 50-их чи 60-их рр. Дискутанти критично висловлювалися також про упрощений поділ на „демократичний" і „тоталітарний" полюси українського політичного життя.

Збори фірмувала Асоціяція Українців Америки, а проводив ними Володимир Яворський.

ПРЕДСТАВНИКИ УВУ...

(Продовження з 1-ої стор.)

Мстислава, наших Центральних установ — (СКВУ, УККА, европейського КОУҐЦУ та німецького ЦПУЕН, австралійського Союзу Українських Організацій тощо) — вказували на однозгідну поставу та свідчили найкраще про добру волю підтримати УВУ морально та матеріяльно, щоб запевнити його майбутнє.

Дуже позитивно були оцінені в розмові в Міністерстві міжнародні зв'язки УВУ, які виявилися у десятках наукових конференцій у співдії із тридцяткою різних наукових установ у Німеччині, Франції, Австрії, Бельгії та Ліхтенштайні. Зокрема широко відзначений ювілей 250-ліття Г. Сковороди (13 вечорів), який вже віддзеркалився у наших, але й у чужих виданнях, був позитивно оцінений, як справжній причинок до збагачення світової культури. Подібну функцію сповнили також видання УВУ, в яких взяло участь близько 4 десятки чужих учених, — зокрема у Збірнику на пошану проф. Колюмбійського університету, д-ра УВУ Ю. Шевельова, але й численні причинки у німецькому спільному виданні Товариства Сприяння Українській Науці.

Звичайно призвання зобов'язує, і тепер Ректорат УВУ подвоїть зусилля для розбудови авдиторного навчання, для запевнення відповідної кількости професорів та студентів, для поглиблення зв'язків із Центральним Мічіґенським Університетом тощо. Зокрема дуже бажана участь у викладах наших професорів, які навчають у американських, канадських чи південно-американських університетах. Як відомо (і це було завжди відповідно звітовано) в останні роки серед викладачів літнього семестру близько третина всіх професорів була з-поза океану, при чому Міністерство дуже оцінило ідеалізм тих викладачів, які не вимагають звороту коштів за дорогу.

Ціла розмова була ведена в дуже діловому, але не менше у приязному тоні. Рішення Міністерства дало змогу ректорові УВУ вислати знову дані до світового англомовного Довідника „Ворлд оф Лернінг" — до чергового видання на 1975-76 рік (досі інформація була вже вміщена в цьому Довіднику тричі). Це рішення дає змогу також зголосити участь ректора УВУ у Конґресі Світової Конференції Ректорів, який відбудеться восени ц.р.

У Бостоні відтворено битву з Американської Революції

Бостон, Масачусетс. В суботу, 14 червня, майже точно 200 років після події, відтворено тут одну з перших головних битв Американської Революції, т.зв. „Бетел оф Банкер Гилл". У цій битві, яка відбулася 17 червня 1775-го року, але була відтворена в минулу суботу, щоб дати змогу більшій кількості туристів прибути на це відтворення, британці були перемогли щойно після третьої атаки, але втрати їх були великі. Тоді згинуло 226 британців, а 828 були поранені, а американці втратили тільки 145 вбитими і тільки 304 були ранені. Хоча перемогли тоді британці, то битва на „Банкер Гилл" заохотила американських патріотів, бо вони переконалися, що можуть встоятись проти професійних британських вояків. Під час відтворення цієї битви минулої суботи ролі британських вояків і американських добровільців відігравали мешканці Бостону і довколишніх передмість. Коло 16,000 осіб приглядалося відтворенню цієї битви.

Принц Сіганук не повернеться до Камбоджі

Париж. — Західня преса інформує, що камбоджський принц Нородом Сіганук, який раніше плянував повернутися на батьківщину після повалення уряду маршала Лон Нола, правдоподібно зрезиґнував з цих плянів і, як говориться в інформації, бажає поселитися на постійно у Франції, де він має свою віллю. Не відомо також чи Сіганук повернеться взагалі до Пекіну, де його все ще уважають номінальним головою камбоджського уряду.

Президенти ЗСА не були причетні до атентатів на провідників чужих держав

Вашінґтон. — Сенатор Френк Чирч, голова Сенатської спеціяльної комісії, яка тепер розглядає діяльність Центральної Розвідчої Агенції (Сі-Ай-Ей), заявив кореспондентам 13 червня, що його комісія досі не знайшла жадних доказів, що президенти Двайт Д. Айзенгавер, Джон Ф. Кеннеді та Линден Б. Джонсон були безпосередньо зв'язані із здогадними плянами вбити кількох провідників чужих держав. Відповідаючи на питання після 3-годинного переслухання Ричарда Гелмса, колишнього директора Сі-Ай-Ей, сенатор Чирч сказав, що його комісія продовжує розглядати всі аспекти діяльности Сі-Ай-Ей та всіх інших американських розвідчих агенцій. Два дні пізніше, у неділю 15 червня, віцепрезидент Нелсон Рокефеллер заявив на телевізійній програмі, що його Комісія, яка недавно передала президентові Джералдові Фордові звіт про нелеґальну діяльність Сі-Ай-Ей на терені самої Америки, також не знайшла конкретних доказів, що президент Джон Ф. Кеннеді та його брат Роберт Ф. Кеннеді, який тоді був генеральним прокуратором ЗСА, були зв'язані із здогадними плянами Сі-Ай-Ей вбити деяких лідерів чужих держав, включно з кубинським прем'єр-міністром Фіделем Кастром.

Юліяна Осінчук закінчила Джуліярд, одержала диплом

Ню Йорк (К. С.). — Дня 30-го травня ц. р. відбулася роздача дипломів градуантам Вищої Музичної Школи Джуліярд у Ню Йорку. Після вступної промови президента школи д-ра П. Меннін‍а, промову ще виголосила Марта Грагам, відома американська танцюристка, хореограф та інноваторка модерного танку, рівночасно почесний гість школи.

Коло 125 градуантів одержало дипломи, одні бакалявра, а інші магістра музики, а між ними також Юліяна Осінчук із Ню Йорку, яка протягом чотирилітніх студій одержала диплом бакалявра і маґістра музики.

Відтак президент школи Меннін приділив здібнішим студентам ряд стипендій та декілька нагород. Між відзначеними була також Юліяна Осінчук, яка одержала „Морріс Ловб Меморіял Прайз" за найвищі осяги в студіях фортепіяну".

Юліяна була прийнята на докторську програму на другий рік вона буде продовжувати свої студії, щоб осягнути ступінь доктора.

Юліяна Осінчук є членом 25-го Відділу УНС.

МИТРОПОЛИТ МСТИСЛАВ...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

тупив також голова УРСоюзу І. Олексин. Від Консисторії Української Православної Церкви в ЗСА промовляв секретар о. протопресвітер Є. Новицький.

Центральною точкою була святкова промова Митрополита Мстислава, який ширше говорив про ролю Церкви в громадському житті, а зокрема у теперішній час захитання традиційних вартостей у всьому світі. На закінчення, своїми враженнями поділився парох о. Іван Наконечний, для якого ця перша парафія була пов'язана з чималими труднощами, створюваними будовою, що тривала два роки і якою керував інж. К. Приходько.

В рамках бенкетової програми були ще мистецькі точки у виконанні солістки Раїси Дідов - Валуйчик та жіночого хору „Горлиці" під управою В. Пташинського при акомпаніяменті Валентини Приходько. На пропозицію господаря бенкету проф. Є. Федоренка відзначено всіх тих присутніх, які були учасниками - організаторами ще першої парафії Святого Вознесіння у 1918 р. Всіх їх тепло вітали оплесками, вставанням з місць та відспіванням многоліття. Вшановано також попереднього пароха о. протопресвітера Ф. Шпаченка, який вже понад 50 років виконує свої священичі обовязки.

Парафіяльне свято і посвячення нової церкви було святом не тільки самих парафіян, але й усієї української громади Нюарку - Ірвінгтону та Мейплвуду. Це знайшло стій вияв у репрезентації організацій на Богослуженні, а відтак на бенкеті. Український Народний Союз репрезентував на Богослуженні головний предсідник Йосип Лисогір з дружиною, а на бенкеті організатор УНС Василь Оріховський. Окремі делеґації вислали ООЧСУ, СУМА, Братство І УД УНА, Кредитова кооператива „Самопоміч", Український Народний Дім. Прибули також пароxи з багатьох сусідніх українських парафій, а парафію Української католицької церкви в Нюарку репрезентував її парох о. П. Малюга. На закінчення бенкету молитву провів о. протопресвітер Ф. Шпаченко, а відтак відспівано український національний гимн.

Замість квітів на Вічний Спомин
Дорогого ДРУГА
ОЛЕКСАНДРА ГНАТЮКА
який упокоївся в Бозі 9-го травня 1975 року,
складаємо скромну лепту на Церкву в потребі
у Бавнд Бруку, Н. Дж. —

Микола і Любов КОБРИН	50.00 дол.
Ричард БРУМЕР	30.00 дол.

В ДЕСЯТУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
нашої Найдорожчої МАМИ

бл. п.

АННИ з БАЗИЛЕВИЧІВ БАХТАЛОВСЬКОЇ

вдови по бл. п. о. ЕВГЕНОВІ

відправиться

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА

в церкві св. Юра в Ню Йорку
в суботу, 21-го червня 1975 р.

о год. 8:30 рано.

Про молитви просять Родину і Знайомих —
дочки: ОКСАНА ПРИПЛЕСЬ
ДАРІЯ ДУДРА з Мужем

•

В пам'ять Незабутньої Матусі,
складаємо 100.00 долярів
на будову нової церкви св. Юра в Ню Йорку.

СПОРТ

До 6-річчя Спортової Школи УСТ „Чорноморська Січ"

Вже закінчується підготова до відкриття, вшосте з черги, Спортової Школи УСТ „Ч. Січ", що й в цьому році на протязі 3-х тижнів відбудеться на оселі „Верховина" в Глен Спей, Н. Й. Започаткована 6 років тому, як футбольна школа, вже в другому році була поширена на кілька інших ділянок спорту і тим самим перейменована на „Спортову Школу" — вона виросла за цей час на інституцію, що ґарантує нашій молоді фізичне виховання, під сучасну пору в таких ділянках спорту: копаному м'ячі, відбиванці, плаванні, тенісі, легкій атлетиці, спортовій гімнастиці, лучництві, кошиківці, легкій атлетиці і шахах. А справа фізичного виховання української молоді, як і справа загального виховання наших дітей та справа українського шкільництва взагалі, сьогодні вже стали найактуальнішими проблемами нашого часу. Та й не диво, — від виховання нашої молоді залежить майбутнє нашого народу. Позитивне вирішення нашої молоді залежить майбутнє нашого народу. Позитивне вирішення цього питання й дає ясну відповідь на „Бути чи не бути" для цілої української нації, а для кількох мільйонів українців у світі, зокрема.

Усю вагу та важливість питання виховання української молоді, вповні зрозумів Провід УСТ „Ч. Січ" і тому з такою великою посвятою займається справою фізичного виховання нашого доросту, виходячи з засади, що в „здоровому тілі — здорова душа".

З кожним роком поширюється й вдосконалюється виховна система і методи та навчання в Спортовій Школі „Ч. Січі". Сьогодні по п'яти роках тяжкої праці, можемо вже відверто сказати „Спортова Школа „Ч. Січі" витримали пробу часу та з піднесом духа дивиться у світле майбутнє. Зуміла Управа УСТ „Чорноморська Січ" розв'язати нелегку проблему педагогічного (інструкторського) складу школи, до якого включено найкращих українців фахівців з різних спортових ділянок, багато з яких займає теж провідні становища в цих ділянках, у американських середніх і вищих школах. І так, в „штабі" школи згуртовано уродженців різних українських земель та різних українських поселень в світі: є тут і галичани і полтавці, херсонці й арґентинські поселенці, донечани й українці з Польщі та найчисельнішу групу творять американські українці (тут роджені). Вдалося успішно розв'язати й питання вікове, звівши продуману координацію спільних інструкторських завдань. Отже при кожному сеньйорі інструкторові є активний гурт інструкторів-асистентів, що ґарантує вишкіл молодих інструкторів та заповнить тяглість діяльности інституції у випадку відходу, чи хвороби когось із сеньйорів.

І так в цьогорічному інструкторському складі, між іншими, знаходимо таких визначних фахівців і їхніх асистентів: Є. Чижович — учитель фізичного виховання Колюмбійської середньої школи, головний асистент тренера олімпійської збірної Америки — дир. школи, май. М. Дахнівський, Мих. Нога, інж. А. Лапичак, мґр О. Федаш, мґр Г. Харченко, Л. Розін, Б. Сірий, д-р І. Гурин, інж. Б. Кучинський, Асистенти: Н. Паславський, Ю. Ілемський, Ю. Бакун, В. Бакун, О. Гнатюк, І. Костецький, О. Гулин, О. Засадівський і ін. В складі Управи Школи працюють: М. Стебельський — голова, В. Маркусь, О. Твардовський, П. Семенюк, мґр І. Хамуляк, І. Ілемський, О. Напора, Є. Чижович, А. Лапичак — члени.

Пресова Служба „СШЧС"

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

ІВАН ІВАНЦІВ, член УНСоюзу Відд. 316 Т-ва Український Народний Дім в Рочестері, помер 24 травня 1975 р. на 48-му р. життя. Народжений 1927 р. в Потиличах, Україна став членом УНС в 1945 р. Полишив в смутку дочок Дебору і Синтію, сина Григорія, родичів Василя і Софію, брата Михайла. Похорон відбувся 28 травня 1975 р. на цвинтарі св. Сепалче в Рочестері.

Вічна Йому Пам'ять!

Секр. Відділу

ВІКТОР ЧАЧКА, член УНС Відд. 8 Б-ва свв. Петра і Павла, помер 8 травня 1975 р. на 81-му р. життя. Нар. в 1896 р., став членом УНС в 1938 р. Полишив в смутку 2 сини і одну дочку та 8 правнуків. Похорон відбувся на цвинтарі св. Хреста.

Вічна Йому Пам'ять!

А. Лукінчук, секр.

ЄЛИСАВЕТА ФРЕЙСЛЕР з КРОТОВСЬКИХ, членка УНС Відд. 240 Т-ва ім. Є. Коновальця в Клівленді, померла 24 травня 1975 р. на 67-му р. життя. Нар. в 1908 р. в Новопокровка, Україна, стала членкою УНС в 1952 р. Полишила в смутку дочку Анастазію із мужом, сина Миколу, 7 внуків та близьчу і дальшу родину в Америці, Канаді і в Україні. Похорон відбувся 28 травня 1975 р. на цвинтарі Бруклин Гайтс в Клівленді.

Вічна Їй Пам'ять!

М. Кігічак, секр.

ТАТЯНА КУШНІР, членка УНС Відд. 76 Б-ва св. Івана Хрестителя в Нюарку, Н. Дж., померла на 82-му р. ж. Нар. в 1892 р. в Україні, стала членкою УНС в 1928 р. Полишила в смутку невістку Стефанію Кушнір і чотирьох внуків Ричарда, Гаррі, Патрицію і Стефанію. Похорон відбувся 17 травня 1975 р. на цвинтарі Еверґрін в Елізабет, Н. Дж.

Вічна Їй Пам'ять!

М. Демчук, секр.

ЙОСИФ РОБЕРТ ТОМКО, член УНС Відд. 305 Т-ва Запорозька Січ в Магоней Ситі, Па., помер 30 травня 1975 р. на 78-му р. життя. Нар. в 1902 р. в Магоні Сіті, Па. став членом УНС в 1947 р. Полишив в смутку дружину Марію і 6 дітей. Похорон відбувся 3 червня 1975 р. на цвинтарі св. Канікус в Магоні Сіті, Па.

Вічна Йому Пам'ять!

М. Гентош, секр.

СТЕПАН ДЗЕРА, член УНСоюзу Відд. 211 Б-ва св. Михаїла в Статен Айленд, помер 17 травня 1975 р. на 77-му р. життя. Нар. в 1897 р., став членом УНС в 1950 р. Полишив в смутку дружину Анну, сина Чарлі, дочок Павліну і Марію 4 внуків та сестру Марію. Похорон відбувся на цвинтарі св. Петра в Статен Айленд, Н. Й.

Вічна Йому Пам'ять!

Секретар

ІВАН КАЧМАР, член УНСоюзу Відд. 217 Б-ва св. Йосафата в Рочестері, Н. Й., помер 24 травня 1975 р. на 85-му р. життя. Нар. в 1890 р. в Україні, став членом УНС в 1944 р. Полишив в смутку дружину Анну, дві дочки Анну і Розалію, двох синів Франка і Петра 15 внуків та 7 правнуків 4 братів і одну сестру. Похорон відбувся 28 травня 1975 р. на цвинтарі св. Сепалче в Рочестері, Н. Й.

Вічна Йому Пам'ять!

Т. Кубарич, секр.

ІРИНА КОСТИНЮК, членка УНС Відд. 367 Т-ва Запорозька Січ в Рочестері, Н.Й., померла 28 травня 1975 р. на 69-му році життя. Нар. в 1905 р. в Баленді, пов. Коломия, Україна, стала членкою УНС в 1951 р. Полишила в смутку мужа Миколу, сина Григорія і невістку Ліду. Похорон відбувся 31-го травня 1975 р. на цвинтарі св. Сепалче в Рочестері, Н. Й.

Вічна Їй Пам'ять!

В Попович, секр.

ДОРА (ДОМІНІКА) ҐІЛЬ, членка УНС Відд. 50 в Лорейн, Огайо, померла на 80-му р. життя. Нар. в 1899 р. в Україні, стала членкою УНС в 1933 р. Полишила в смутку дві доньки, одного сина, 8 внуків та 3 правнуків. Похорон відбувся 2-го червня 1975 р. на цвинтарі Рідже Гіл Меморіял Парк в Лорейн, Огайо.

Вічна Їй Пам'ять!

Л. Кичун, секр.

ГЕЛЕНА РОМАНЮК, членка УНС Відд. 49 Б-ва св. Арх. Михаїла в Торонті, померла 22 травня 1975 р. на 92-му р. життя. Нар. 1884 р. в Україні стала членкою УНС в 1951 р. Полишила в смутку сина Стефана, двох внуків та 4 правнуків. Похорон відбувся 26 травня 1975 р. на цвинтарі Парк Лавн в Торонті, Онт.

Вічна Їй Пам'ять!

Секр. Відділу

АНАСТАЗІЯ МАЗЯК, членка УНС Відд. 174 Т-ва Пластового в Детройті, Міч., померла 29 травня 1975 р. на 53-му р. життя Нар. в 1921 р. в Горуцьку, пов. Дрогобич, Україна, стала членкою УНС в 1966 р. Полишила в смутку мужа Лева, сина Романа з дружиною Уляною, сестру Катрусю, маму, брата і сестру в Україні та близьчу і дальшу родину. Похорон відбувся 31 травня 1975 р. на цвинтарі Оливна Гора в Детройті, Міч.

Вічна Їй Пам'ять!

Секр. Відділу

ІВАН БАНДУРА, член УНС Відд. 325 Т-ва Запорозька Січ в Брукліні, Н. Й., помер 10 травня 1975 р. на 71-му р. життя. Нар. в 1904 р. в Пукові, пов. Рогатин, Україна, став членом УНС в 1955 р. Полишив в смутку сестрінку Марію Стефанишин. Похорон відбувся 16 травня 1975 р. на цвинтарі св. Марії в Філядельфії, Па.

Вічна Йому Пам'ять!

В. Цюпа, секр.

ПЕТРО І. КАРАСЬКО, член УНС Відд. 276 Б-ва св. Миколая в Амбрідже, Па., помер 30-го травня 1975 р. на 87-му р. життя. Нар. в 1887 р. Зах. Україні, став членом УНС в 1915 р. Полишив в смутку дружину Анастазію, сина Роберта, дочку Елизабету, 12 внуків та правнуків. Похорон відбувся 2-го червня 1975 р. на цвинтарі Економі в Амбрідж, Па.

Вічна Йому Пам'ять!

С. Іваницький, секр.

МИХАЙЛО ПОЛИВКА, член УНС Відд. 291 Т-ва ім. Т. Шевченка в Клівленді, Огайо, помер 3 березня 1975 р. на 79-му році життя. Нар. в 1896 р., став членом УНС в 1937 р. Полишив в смутку близьчу і дальшу родину в Америці і в Україні. Похорон відбувся на цвинтарі Бруклин Гайтс, в Клівленді, Огайо.

Вічна Йому Пам'ять!

Секр. Відділу

ОЛЕНА КОРЕЦЬКА, членка УНС Відд. 218 Т-ва Сокіл в Кемпбелл, Огайо, померла 21 травня на 57-му р. життя. Нар. в 1917 р. в Струтерс, Огайо, стала членкою УНС в 1949 р. Полишила в смутку мужа Михайла. Похорон відбувся 24 травня 1975 р. на цвинтарі св. Михаїла в Кемпбелл, Огайо.

Вічна Їй Пам'ять!

Секр. Відділу

РОЗАЛІЯ КРАЙОВСЬКА, членка УНС Відд. 318 С-ва св. Ольги в Нортгемптон, Па., померла 29 травня 1975 р. на 93-му р. життя Нар. в 1882 р., стала членкою УНС в 1918 р. Полишила в смутку синів Петра і Павла. Похорон відбувся на цвинтарі св. Івана Хрестителя в Нортгемптоні, Па.

Вічна Їй Пам'ять!

Секр. Відділу

АНТОНІНА ЦЕБАК, членка УНС Відд. 100 в Ґері, Інд., померла 17 березня 1975 р. Нар. в 1893 р. в Городовичах, пов. Ст. Самбір, Україна, стала членкою УНС в 1916 р. була одною з основників 100 Відд. та довголітньою секретаркою Відділу.

Вічна Їй Пам'ять!

Д-р М. О., голова Відд.

ПАРАСКЕВІЯ КОСТЮК, членка УНС Відд. 295 Б-ва Сошествія св. Духа в Акрон, Огайо, померла 25 квітня 1975 р. на 55-му р. життя. Нар. в Пескоровичах, пов. Ярослав, Україна, стала членкою УНС в 1961 р. Полишила в смутку мужа Миколу, сина Романа з дружиною, сестру і брата у Франції. Похорон відбувся 28 квітня 1975 р. на цвинтарі свв. Петра і Павла в Пармі, Огайо.

Вічна Їй Пам'ять!

С. Мотрович, секр.

Українізація молоді у Фінікеі

Показалось, що в справі національного виховання українських дітей і молоді, та рятування її від потопання в чужому морі, велике значення має, і чимало допомагає батькам і Школі Українознавства, та, особливо, самим дітям і юнакам, їхня активна участь у підготові та виконанні програм національних імпрез, як ушанування Тараса Шевченка, Героїв Базару і Крут, Дня Матері й інших, як це було й цього року у Філядельфії.

На цих імпрезах учні місцевої Школи Українознавства (дир. М. Теслевич) і юнаки захоплювали й зворушували присутніх деклямаціями, доповідями, співами, музикою, і, особливо, своїм 10-15-хвилинними виставами коротеньких п'єсок, написаних М. Теслевичем. А те все не тільки значно збільшувало зацікавлення й задоволення присутніх програмою імпрези і її виконавцями, особливо ж самих дітей і молоді, залишаючи в їхніх душах незабутні враження на все життя, та прив'язуючи їх до рідної мови, громади й народу, а ще й допомагало виявляти здібності молодих декляматорів, доповідачів, співаків, музик і артистів, та заохочувало їх до удосконалювання їхніх здібностей.

На початку програми виступили учні 1-ої кляси, в збірній деклямації Т. Шевченка: „Учітеся, брати мої". Потім 12-річна Мартуся Росола розповіла про життя Тараса Шевченка. Деклямували: 7-річні діти: Михась Шмигельський — „Я пів землі пройшов від Заходу до Сходу". „Присвята Тарасові Шевченкові", „Три матері" й інші, а Ганнуся Чопко — „Рідна мова", „І де нас не було", „На роковини Шевченка" та інші. І якже добре, що Михась, Ганнуся й Мартуся заохочують ще й інших дітей змагатися з ними — на втіху й славу їхніх батьків і всіх українців.

Проте, найбільшим успіхом втішалися коротенькі 10-хвилинні вистави п'єсок М. Теслевича: „Бій з большевиками" — у виконанні юнаків, та дитяча вистава „Неслухняний Юрко" на святі Матері (11. 5. 1975).

Це не казочка. Такий Юрко справді був у Ню Джерзі. І, може, він і сам прочитає і ствердить всю ту правду про нього. А скільки ж таких і ще гірших, непокаяних Юрків — волоцюг є тепер у всіх наших громадах! І тому так потрібно й корисно, щоб і самі діти показували й осуджували таких хлопців і дівчат на своїх виставах. У Фінікеї її старанно підготовив інж. М. Дидик. Тому й всі названі виконавці її, учні Школи Українознавства, грали свої ролі добре, на велику втіху всіх дітей, матерів і батьків, які нагородили їх рясними оплесками.

Подібні коротенькі дитячі вистави дуже корисні, крім свого доброго виховного впливу на дітей, ще й тому, що вони виявляють артистичні здібности дітей, і заохочують їх удосконалювати, як наприклад, 7-річний деклямаютор, Михась Шмигельський в ролі сироти Івася.

Але ще більш успішною й корисною була коротенька юнацька вистава на святі „Бій з большевиками".

П. Коломиєць

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСоюзу

НЕДІЛЯ, 22-го ЧЕРВНЯ 1975 р.

ПАТЕРСОН, Н. Дж. Місячні збори Т-ва ім. Т. Шевченка 64 Відд. о год. 2 по пол., точно, у Винарского у Патерсоні. Проситься чл. прибути на збори. — І. Бурний, секр.

ТАРЗАН, Ч. 7316. Пігмей допоможе Тарзанові

IF YOU GO TO BAD GURU VILLAGE YOU DIE!
WHEN ANOTHER MAN'S LIFE IS AT STAKE WE MUST BE WILLING TO MAKE SACRIFICES!
I DO NOT FORGET HE KILL SOME OF MY PEOPLE!
BUT HE THOUGHT YOU MEANT HIM HARM...
...YOU SHOT POISON DART AT ME — YET I DID NOT HESITATE WHEN YOU WERE IN DANGER!
YOU GREAT WARRIOR — ALSO GREAT TALKER!... I WILL HELP!

Якщо підеш до селя злющих Ґуру, то вони вб'ють тебе!

Коли життя іншої людини загрожене, ми мусимо бути готовими на жертву!

Я не можу забути, що він вбив кількох чоловіків із мого племени!

Але він напевно думав, що ви хотіли заподіяти йому шкоду...

...Ти хотів вбити мене отруйною стрілою, але я не аагався і допоміг тобі, коли ти був у небезпеці!

Ти не тільки хоробрий воїн, але також переконливий промовець!... Я допоможу тобі!